

|            |                                                        |                                        |
|------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>STN</b> | <b>Tetovacie služby<br/>Bezpečná a hygienická prax</b> | <b>STN<br/>EN 17169</b><br><br>95 5131 |
|------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|

Tattooing  
Safe and hygienic practice  
Tatouage  
Bonnes pratiques d'hygiène et de salubrité  
Tätowieren  
Sichere und hygienische Praxis

Táto norma je slovenskou verziou európskej normy EN 17169: 2020.  
Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.  
Táto norma má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN 17169: 2020.  
It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.  
It has the same status as the official versions.

#### **Nahradenie predchádzajúcich noriem**

Táto norma nahrádza anglickú verziu STN EN 17169 z apríla 2020 v celom rozsahu.

**132554**

---

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2021  
Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

## Národný predhovor

Obrázky v tejto norme sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z CEN, © 2020 CEN, ref. č. EN 17169: 2020.

### Normatívne referenčné dokumenty

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

POZNÁMKA 1. – Ak bola medzinárodná publikácia zmenená spoločnými modifikáciami, čo je indikované označením (mod), použije sa príslušná EN/HD.

POZNÁMKA 2. – Aktuálne informácie o platných a zrušených STN možno získať na webovej stránke [www.unms.sk](http://www.unms.sk).

EN 374 (all parts) zavedená v STN EN 374 (všetky časti) Ochranné rukavice proti chemikáliám a mikroorganizmom (83 2340), nahradená súborom STN EN ISO 374 Ochranné rukavice proti nebezpečným chemikáliám a mikroorganizmom (ISO 374) (83 2340)

EN 455 (all parts) zavedená v STN EN 455 (všetky časti) Lekárske rukavice na jedno použitie. (63 7414)

EN 1500 zavedená v STN EN 1500 Chemické dezinfekčné a antiseptické prípravky. Hygienická dezinfekcia rúk. Skúšobná metóda a požiadavky (fáza 2/krok 2) (85 7014)

EN 13060 zavedená v STN EN 13060 Malé parné sterilizátory (84 7110)

EN ISO 11607-1 zavedená v STN EN ISO 11607-1 Obaly na sterilizované zdravotnícke pomôcky. Časť 1: Požiadavky na materiály, systémy sterilných bariér a obalové systémy (ISO 11607-1) (85 6543)

EN ISO 17665-1 zavedená v STN EN ISO 17665-1 Sterilizácia výrobkov zdravotnej starostlivosti. Vlhké teplo. Časť 1: Požiadavky na vývoj, validáciu a rutinnú kontrolu sterilizačného procesu zdravotníckych pomôcok (ISO 17665-1) (85 6532)

EN ISO 23907-1 zavedená v STN EN ISO 23907-1 Ochrana pred zranením ostrými predmetmi. Požiadavky a skúšobné metódy. Nádoby na ostré predmety (ISO 23907-1) (85 6121)

### Vypracovanie normy

Spracovateľ: Natália Kočanová – CENISO, Bratislava

**Tetovacie služby  
Bezpečná a hygienická prax**

Tattooing  
Safe and hygienic practice

Tatouage  
Bonnes pratiques d'hygiène et de salubrité

Tätowieren  
Sichere und hygienische Praxis

Túto európsku normu CEN schválil 9. októbra 2019.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické údaje týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a oznámil to Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecka.

## **CEN**

Európsky výbor pre normalizáciu  
European Committee for Standardization  
Comité Européen de Normalisation  
Europäisches Komitee für Normung

**Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel**

**Obsah**

strana

|                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Európsky predhovor</b>                                                                      | 6  |
| <b>Úvod</b>                                                                                    | 6  |
| <b>1 Predmet normy</b>                                                                         | 7  |
| <b>2 Normatívne odkazy</b>                                                                     | 7  |
| <b>3 Termíny a definície</b>                                                                   | 7  |
| <b>4 Zodpovednosť majiteľov alebo prevádzkovateľov firmy</b>                                   | 10 |
| 4.1 Všeobecné požiadavky na majiteľov alebo prevádzkovateľov firmy                             | 10 |
| 4.2 Školenie                                                                                   | 10 |
| 4.3 Prvá pomoc a neúmyselné poranenie ihlou                                                    | 11 |
| 4.4 Očkovanie                                                                                  | 11 |
| <b>5 Vybavenie</b>                                                                             | 11 |
| 5.1 Všeobecné požiadavky na vybavenie                                                          | 11 |
| 5.2 Požiadavky na prevádzkové priestory na tetovanie                                           | 11 |
| 5.3 Požiadavky na miesto, kde sa tetuje                                                        | 11 |
| 5.4 Nakladanie s odpadom                                                                       | 12 |
| 5.4.1 Riziká spojené s odpadom                                                                 | 12 |
| 5.4.2 Likvidácia odpadu                                                                        | 13 |
| 5.4.3 Likvidácia ostrých predmetov                                                             | 13 |
| 5.5 Predvádzanie                                                                               | 13 |
| <b>6 Čistenie, dezinfekcia a sterilizácia prostriedkov, pomôcok a prevádzkových priestorov</b> | 14 |
| 6.1 Všeobecné požiadavky na čistenie, dezinfekciu a sterilizáciu                               | 14 |
| 6.2 Čistenie a dezinfekcia prostredia                                                          | 14 |
| 6.3 Čistenie a dezinfekcia prostriedkov a pomôcok                                              | 14 |
| 6.3.1 Všeobecné požiadavky na čistenie, dezinfekciu a sterilizáciu prostriedkov a pomôcok      | 14 |
| 6.3.2 Nástroje a pomôcky na jedno použitie                                                     | 15 |
| 6.3.3 Ošetrovanie nástrojov a pomôcok na opakované používanie                                  | 15 |
| 6.4 Sterilizačný proces                                                                        | 17 |
| 6.4.1 Všeobecné požiadavky na sterilizačný proces                                              | 17 |
| 6.4.2 Požiadavky na parné sterilizátory                                                        | 17 |
| 6.4.3 Obal na zachovanie sterility                                                             | 17 |
| 6.4.4 Kontrola a skladovanie po sterilizácii                                                   | 18 |
| <b>7 Proces tetovania</b>                                                                      | 18 |
| 7.1 Interakcia s klientom                                                                      | 18 |
| 7.2 Vhodnosť klienta                                                                           | 18 |
| 7.3 Informácie o starostlivosti po tetovaní                                                    | 19 |
| 7.4 Hygiena rúk                                                                                | 19 |
| 7.5 Osobný ochranný prostriedok (OOP)                                                          | 20 |
| 7.5.1 Rukavice                                                                                 | 20 |
| 7.5.2 Iné OOP                                                                                  | 20 |

|                                                                                                                                          |                                                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>7.6</b>                                                                                                                               | Miesto, kde sa tetuje .....                                                                                              | 21 |
| <b>7.7</b>                                                                                                                               | Nástroje a pomôcky .....                                                                                                 | 22 |
| <b>7.8</b>                                                                                                                               | Tetovacie atramenty .....                                                                                                | 23 |
| <b>7.9</b>                                                                                                                               | Lubrikant, holiaci strojček, špachtľa, papierové utierky, atramentové kalíšky<br>a čistiace prostriedky na pokožku ..... | 24 |
| <b>7.10</b>                                                                                                                              | Príprava pokožky .....                                                                                                   | 24 |
| <b>7.11</b>                                                                                                                              | Oplachovanie ihly počas tetovania .....                                                                                  | 25 |
| <b>7.12</b>                                                                                                                              | Procedúra .....                                                                                                          | 25 |
| <b>Príloha A</b> (informatívna) – Základný rámec školenia a kvalifikácie pre preventívne opatrenia<br>proti infekcii a na kontrolu ..... |                                                                                                                          |    |
| <b>A.1</b>                                                                                                                               | Všeobecne .....                                                                                                          | 27 |
| <b>A.2</b>                                                                                                                               | Štruktúra kože .....                                                                                                     | 27 |
| <b>A.3</b>                                                                                                                               | Mikrobiológia a koža .....                                                                                               | 27 |
| <b>A.4</b>                                                                                                                               | Prenos infekcie .....                                                                                                    | 27 |
| <b>A.5</b>                                                                                                                               | Klinický vzhľad stavu kože .....                                                                                         | 28 |
| <b>A.6</b>                                                                                                                               | Atramenty .....                                                                                                          | 28 |
| <b>A.7</b>                                                                                                                               | Bezpečnosť pri práci .....                                                                                               | 28 |
| <b>A.8</b>                                                                                                                               | Informovanie klienta, výber klienta a vylúčenie .....                                                                    | 28 |
| <b>A.9</b>                                                                                                                               | Právne aspekty.....                                                                                                      | 29 |
| <b>A.10</b>                                                                                                                              | Prevádzkové priestory .....                                                                                              | 29 |
| <b>A.11</b>                                                                                                                              | Nakladanie s odpadom .....                                                                                               | 29 |
| <b>A.12</b>                                                                                                                              | Čistenie, dezinfekcia a sterilizácia .....                                                                               | 29 |
| <b>A.13</b>                                                                                                                              | Bezpečná prax pri tetovaní .....                                                                                         | 29 |
| <b>Príloha B</b> (informatívna) – Expozícia cudzím telovým tekutinám .....                                                               |                                                                                                                          | 30 |
| <b>Príloha C</b> (informatívna) – Ultrazvukové čistenie .....                                                                            |                                                                                                                          | 31 |
| <b>Príloha D</b> (normatívna) – Sterilizácia prostredníctvom subdodávateľov .....                                                        |                                                                                                                          | 33 |
| <b>Príloha E</b> (normatívna) – Postup balenia a sterilizácie nástrojov .....                                                            |                                                                                                                          | 34 |
| <b>Príloha F</b> (informatívna) – Formulár o informovanom súhlase .....                                                                  |                                                                                                                          | 35 |
| <b>F.1</b>                                                                                                                               | Príklad formulára o informovanom súhlase .....                                                                           | 35 |
| <b>F.2</b>                                                                                                                               | Informácia pre klienta ako príloha k formuláru o informovanom súhlase .....                                              | 36 |
| <b>Príloha G</b> (informatívna) – Starostlivosť po tetovaní .....                                                                        |                                                                                                                          | 38 |
| <b>G.1</b>                                                                                                                               | Všeobecne .....                                                                                                          | 38 |
| <b>G.2</b>                                                                                                                               | Starostlivosť po tetovaní .....                                                                                          | 38 |
| <b>G.2.1</b>                                                                                                                             | Starostlivosť po tetovaní vykonaná tetovačom bezprostredne po procedúre .....                                            | 38 |
| <b>G.2.2</b>                                                                                                                             | Starostlivosť po tetovaní doma .....                                                                                     | 39 |
| <b>G.3</b>                                                                                                                               | Činnosti, ktorým sa treba vyhnúť počas hojenia .....                                                                     | 39 |
| <b>G.4</b>                                                                                                                               | Opis príznakov normálneho hojenia a príznakov infekcie a alergie .....                                                   | 40 |
| <b>G.4.1</b>                                                                                                                             | Všeobecne .....                                                                                                          | 40 |
| <b>G.4.2</b>                                                                                                                             | Normálne príznaky .....                                                                                                  | 40 |
| <b>G.4.3</b>                                                                                                                             | Abnormálne príznaky .....                                                                                                | 40 |
| <b>Príloha H</b> (normatívna) – Hygiena rúk .....                                                                                        |                                                                                                                          | 42 |
| <b>Literatúra</b> .....                                                                                                                  |                                                                                                                          | 43 |

## Európsky predhovor

Tento dokument (EN 17169: 2019) vypracovala technická komisia CEN/TC 435 Tetovacie služby, ktorej sekretariát je v DIN.

Tejto európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskoršie do júla 2020 a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskoršie do júla 2020.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN/CENELEC nezodpovedajú za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

V súlade s vnútornými predpismi CEN/CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Maltu, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

## Úvod

Tento dokument uvádza požiadavky a odporúčania na bezpečnú a hygienickú tetováciu prax, aby chránil tak klienta, ako aj tetovača pred infekciou. Je dôležité minimalizovať riziká infekcie, ktorým sú vystavení pri tetovaní klienti, tetovači a ostatní pracovníci v tetovacej prevádzke, použitím vhodných hygienických postupov. Každý, kto vykonáva tetovanie, je zodpovedný za svoju a klientovu bezpečnosť, ako aj za bezpečnosť ostatných, pokiaľ ide o tetovacie postupy.

Dôležité je dodržiavať aj jestvujúce európske a národné nariadenia.

Výrazy „musí“ a „nesmie“ sa používajú na vyjadrenie požiadaviek.

Výrazy „má (byť)“ a „nemá (byť)“ sa používajú na vyjadrenie odporúčaní.

Výrazy „smie“ a „nemusí“ sa používajú na vyjadrenie dovolenia.

Výrazy „môže“ a „nemôže“ sa používajú na vyjadrenie možnosti alebo spôsobilosti.

## 1 Predmet normy

Tento dokument špecifikuje hygienické požiadavky, ktoré treba splniť pred tetovaním a počas tetovania, a na starostlivosť po tetovaní. Uvádza návod pre tetovačov a ich štandardnú súčinnosť s klientmi a verejnými orgánmi. Poskytuje návod na správne postupy, ktoré sa majú použiť na zabezpečenie optimálnej ochrany klienta, tetovača a ostatných osôb na pracovisku, kde sa vykonáva tetovanie.

## 2 Normatívne odkazy

Na nasledujúce dokumenty sa odkazuje v texte takým spôsobom, že časť ich obsahu alebo ich celý obsah predstavuje požiadavky tohto dokumentu. Pri datovaných odkazoch sa používa len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa používa najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien).

EN 374 (all parts) *Protective gloves against chemicals and micro-organisms*. [Ochranné rukavice proti nebezpečným chemikáliám a mikroorganizmom.]

EN 455 (all parts) *Medical gloves for single use*. [Lekárske rukavice na jedno použitie.]

EN 1500 *Chemical disinfectants and antiseptics – Hygienic handrub – Test method and requirements (phase 2/step 2)*. [Chemické dezinfekčné a antiseptické prípravky. Hygienická dezinfekcia rúk. Skúšobná metóda a požiadavky (fáza 2/krok 2).]

EN 13060 *Small steam sterilizers*. [Malé parné sterilizátory.]

EN ISO 11607-1 *Packaging for terminally sterilized medical devices – Part 1: Requirements for materials, sterile barrier systems and packaging systems (ISO 11607-1)*. [Obaly na sterilizované zdravotnícke pomôcky. Časť 1: Požiadavky na materiály, systémy sterilných bariér a obalové systémy.]

EN ISO 17665-1 *Sterilization of health care products. Moist heat – Part 1: Requirements for the development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices (ISO 17665-1)*. [Sterilizácia výrobkov zdravotnej starostlivosti. Vlhké teplo. Časť 1: Požiadavky na vývoj, validáciu a rutinnú kontrolu sterilizačného procesu zdravotníckych pomôcok.]

EN ISO 23907-1 *Sharps injury protection – Requirements and test methods – Part 1: Single-use sharps containers (ISO 23907-1)*. [Ochrana pred zranením ostrými predmetmi. Požiadavky a skúšobné metódy. Nádoby na ostré predmety.]

**koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN**